

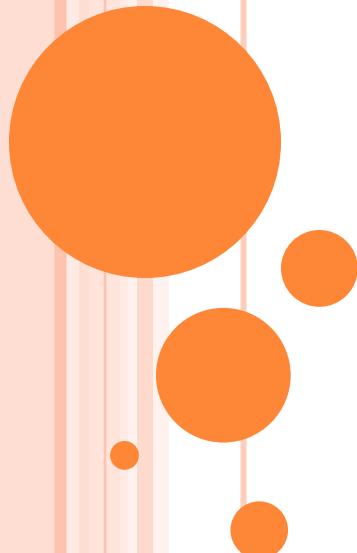

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

1+1=2 CeSID
CENTAR ZA SLOBODNE IZBORE I DEMOKRATIJU
CENTER FOR FREE ELECTIONS AND DEMOCRACY

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNENJA

POLITIČKI AKTIVIZAM GRAĐANA SRBIJE

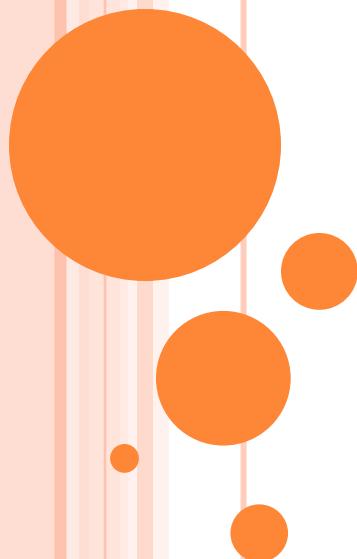
PROJEKAT: "Jačanje odgovornosti izabranih predstavnika građana
u Srbiji (*Ljudi na prvom mestu*)"

Prezentaciju pripremio:
Centar za slobodne izbore i demokratiju (CeSID) Beograd
Medija centar, Beograd, 1. jun 2017. godine

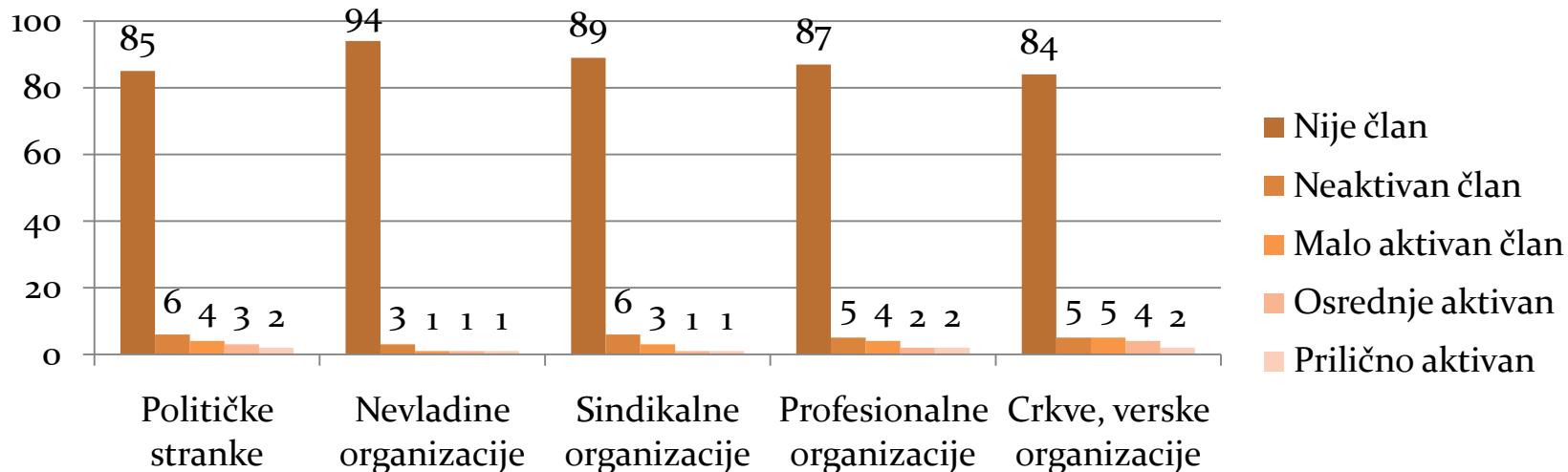
METODOLOGIJA

Istraživanje realizovao	Centar za slobodne izbore i demokrtiju (CeSID) uz podršku USAID-a
Terenski rad	Istraživanje realizovano u periodu između 16 i 26. maja 2017. godine
Tip i veličina uzorka	Slučajni, reprezentativni uzorak od 1.000 građana Srbije starijih od 18 godina
Okvir uzorka	Teritorija biračkog mesta kao najpouzdanija registrarska jedinica
Odabir domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – u okviru biračkog mesta, svaka druga kućna adresa od početne tačke
Odabir ispitanika u okviru domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – izbor ispitanika metodom prvog rođendana u odnosu na dan anketiranja
Istraživačka tehnika	Licem u lice u okviru domaćinstva
Istraživački instrument	Upitnik, 97 pitanja

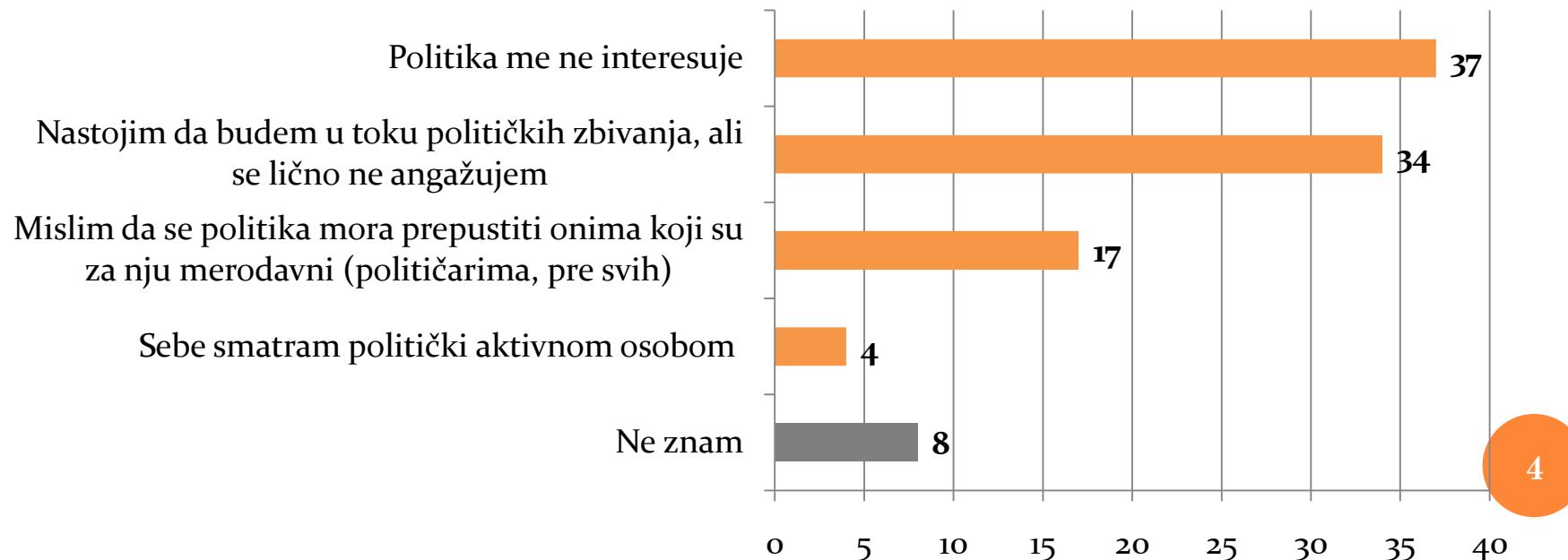
ODNOS GRAĐANA SRBIJE PREMA POLITICI I POLITIČKI AKTIVIZAM GRAĐANA

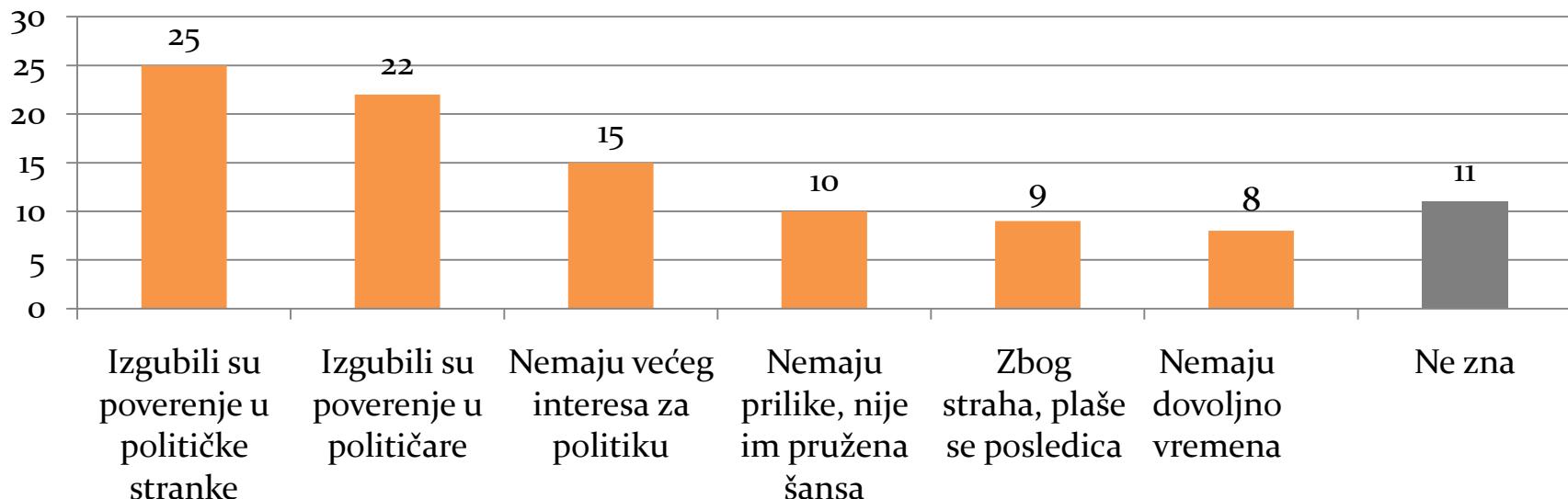
GRAĐANSKI AKTIVIZAM – DA LI STE I KOLIKO AKTIVNI...?

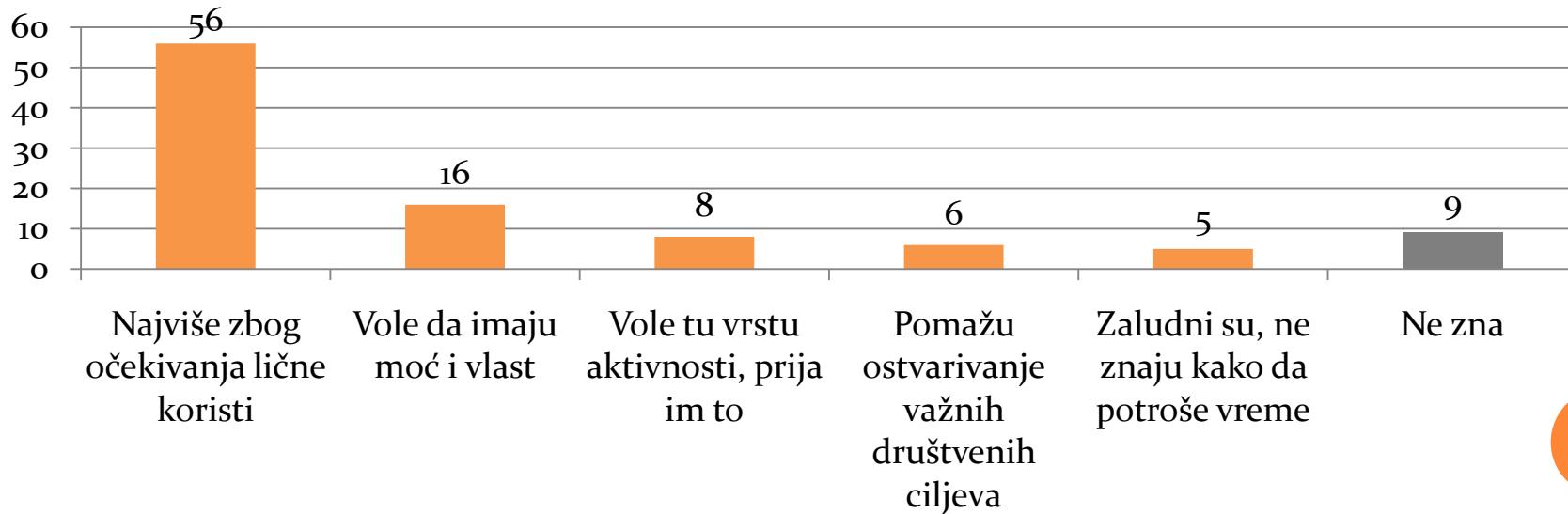
GLEDANO U CELINI, KAKAV JE VAŠ ODNOS PREMA POLITICI?

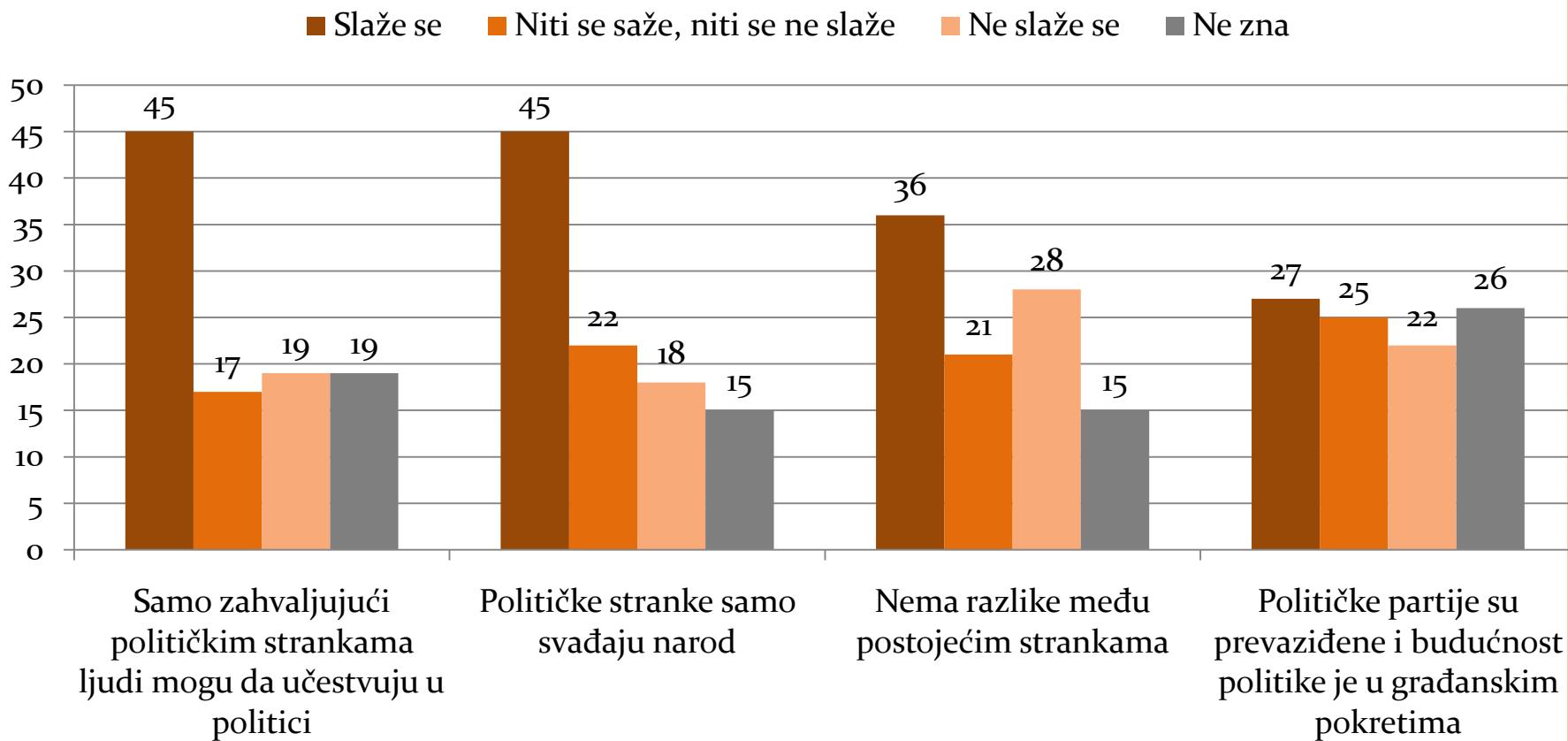
ZAŠTO SE MNOGI GRAĐANI U VEĆOJ MERI NE ANGAŽUJU U POLITIČKOM ŽIVOTU?

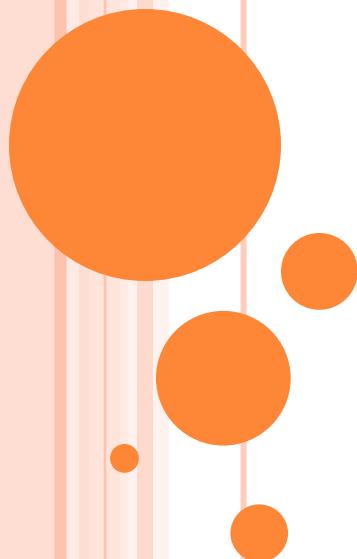
A OD ONIH KOJI SU ANGAŽOVANI, ŠTA MISLITE ZAŠTO SE VEĆINA ANGAŽUJE U POLITIČKOM ŽIVOTU?

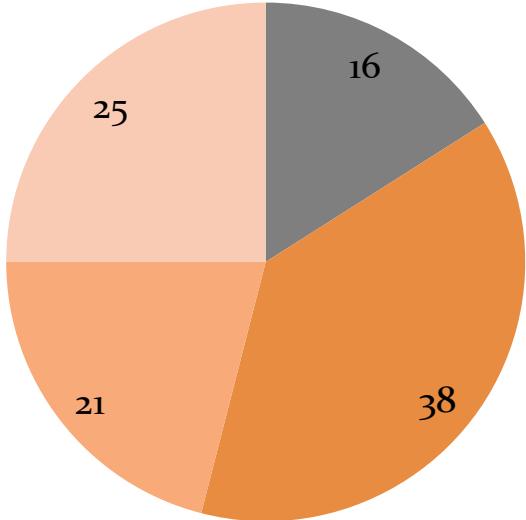
ODNOS PREMA POLITIČKIM STRANKAMA?

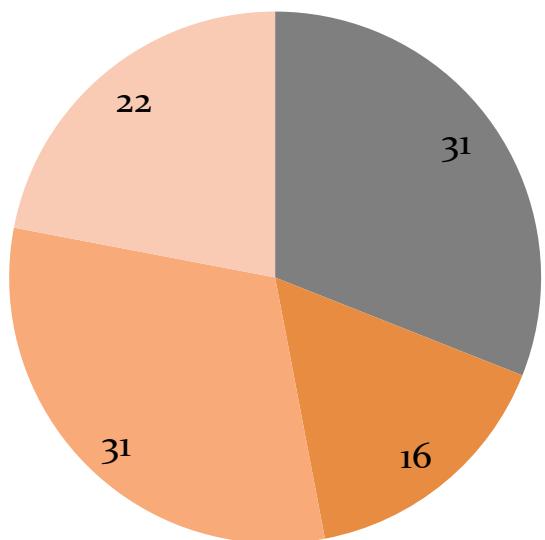
ODNOS GRAĐANA SRBIJE PREMA PROTESTIMA NAKON PREDSEDNIČKIH IZBORA

ODNOS GRAĐANA SRBIJE PREMA PROTESTIMA NAKON PREDSEDNIČKIH IZBORA

- Ne znam, ne mogu da procenim
- Ne podržavam ih
- Niti ih podržavam niti ne
- Podržavam ih

- Ne znam, ne mogu da procenim
- To je protest građana nezadovoljnih pre svega političkim sistemom
- To je protest građana nezadovoljnih pre svega socio-ekonomskom situacijom u zemlji
- To je protest građana nezadovoljnih rezultatima izbora i uslovima u kojima su izbori održani

U budućnosti neće doći do novih protesta – 45%

Ako bi do protesta ipak došlo, 57% ne bi učestvovalo

VREDNOSNE ORIJENTACIJE I AKTIVIZAM GRAĐANA

■ Ne slažem se ■ Neodlučan ■ Slažem se

Volim da se angažujem u rešavanju problema koji od čoveka traže javno istupanje i diskusiju

Cenim ljude koje više interesuje njihova porodica i druge stvari nego bavljenje društvenim pitanjima

Ne volim da rešavam zamršene društvene probleme, da ispravljam "krive Drine"

Ljudi poput mene malo mogu da utiču na političke događaje

Uzevši u celini, sklon sam da odustajem pred većim preprekama

Čovek treba prvo da brine za probleme države i društva a tek posle za svoje probleme

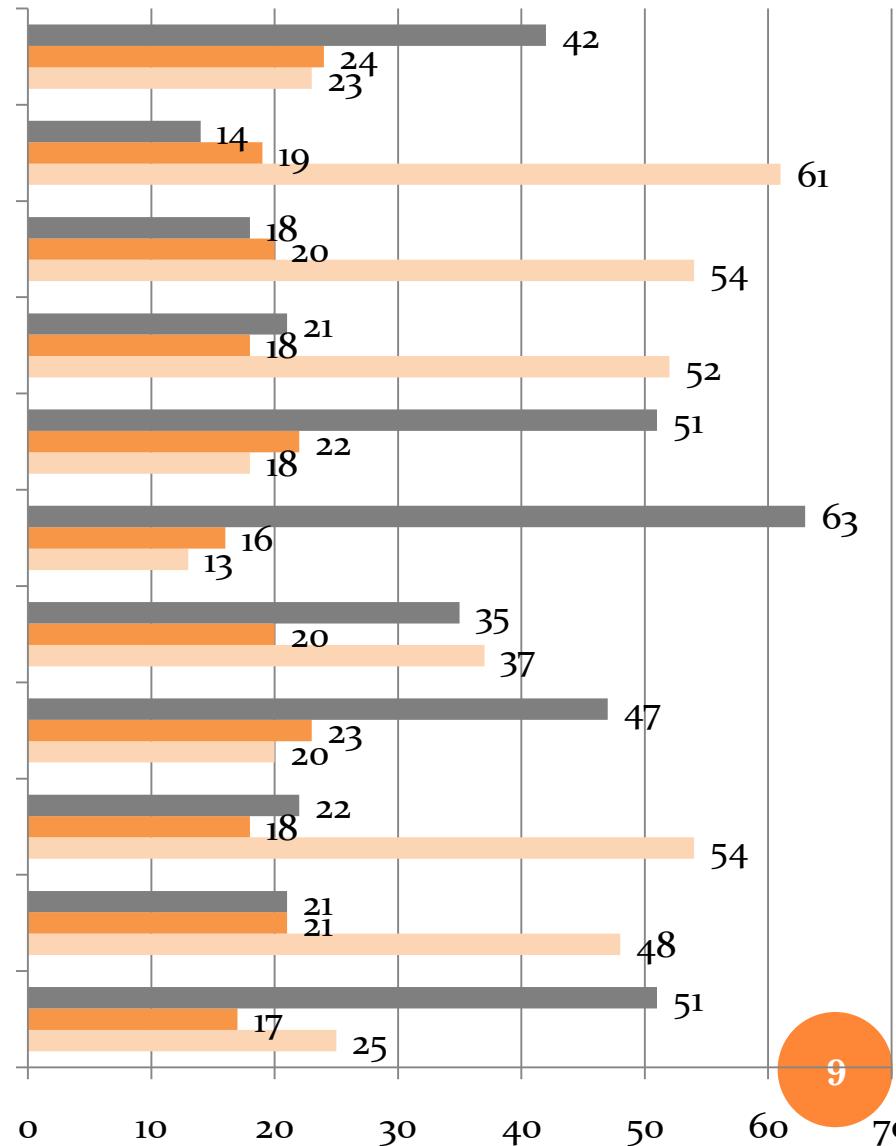
Nije vredno pokušavati da se nešto ozbiljnije promeni u životu, jer toliko toga i ne zavisi od nas

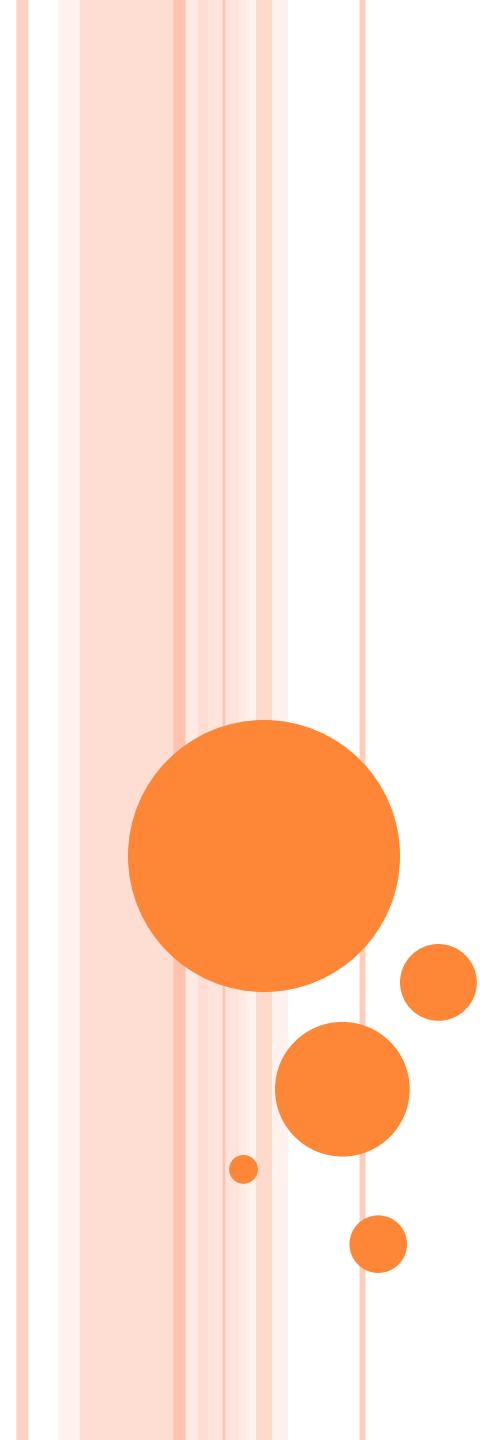
Bilo bi mi veoma teško kada ne bih imao mogućnosti da javno raspravljam o društvenim problemima

Više volim da drugi rešavaju društvene probleme, a ja da se bavim mojim poslom

Ja sam čovek koji ne može duže da miruje, a da nešto ne čini, ne preduzima

Bolje je zadovoljiti se skromnijim životom nego ulagati veći napor da bi se nešto postiglo

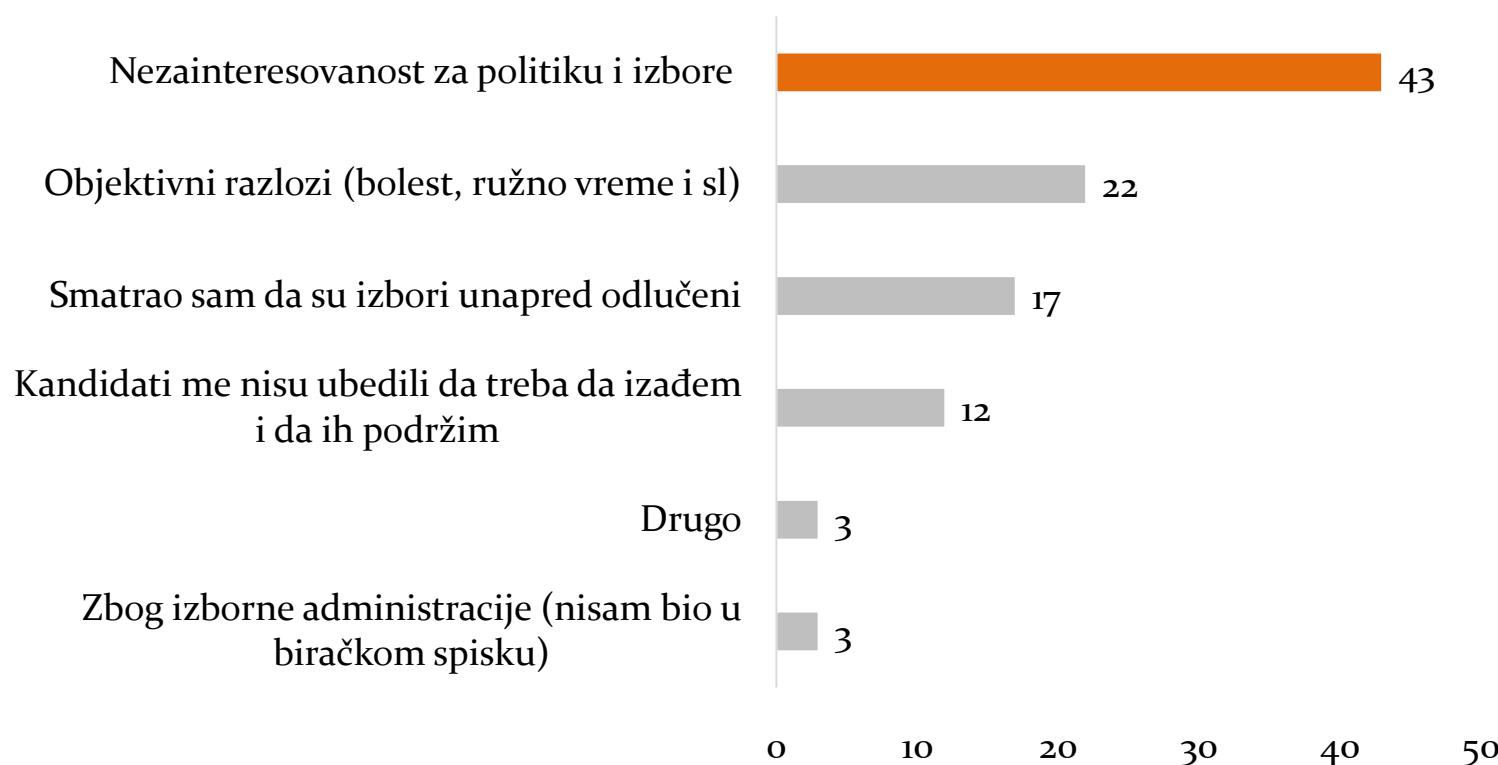

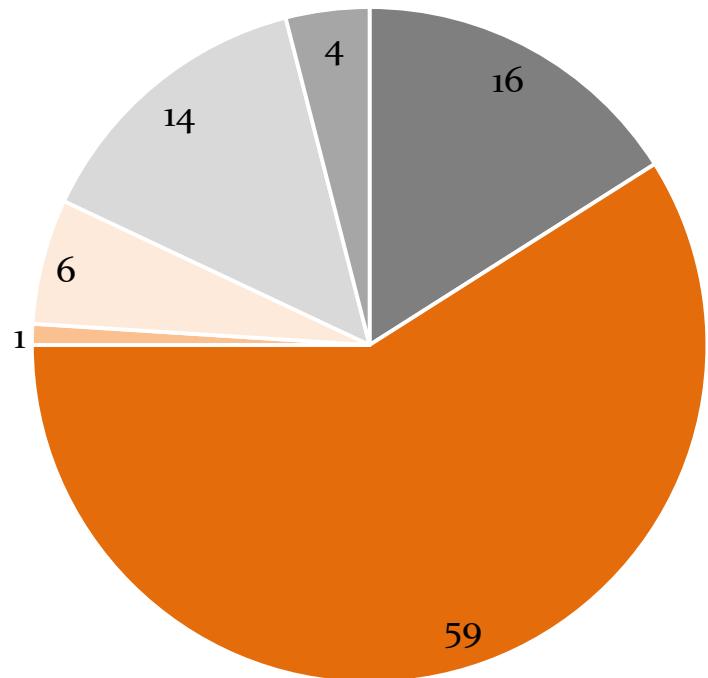
PREDSEDNIČKI IZBORI 2017.

ZBOG ČEGA STE ODLUČILI DA NE IZAĐETE NA IZBORE 2. APRILA 2017?

Izlaznost na poslednjim predsedničkim izborima bila je 54,3%. Šta je motivisalo građane da na izborni dan ostanu kod kuće?

GLAVNI IZVOR INFORMISANJA O IZBORIMA I PREDSEDNIČKIM KANDIDATIMA

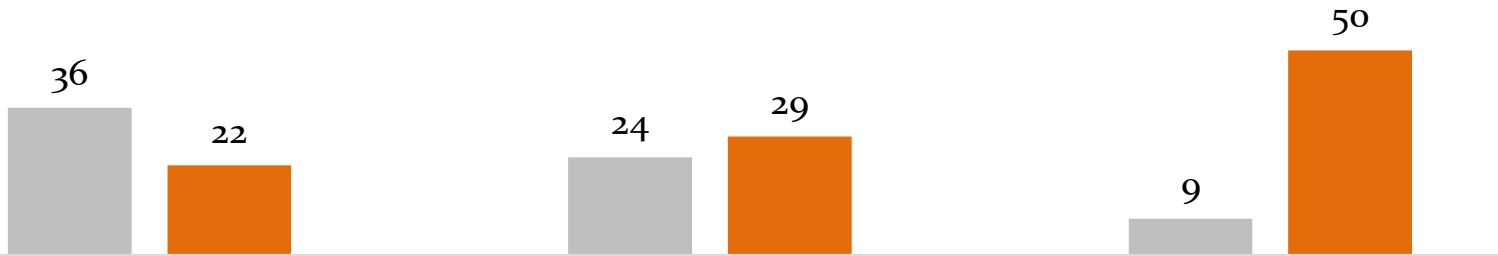

- Nisam se informisao/nije me zanimalo
- Putem televizije
- Putem radija
- Putem štampe (novina, nedeljnika, mesečnika)
- Putem interneta
- Putem društvenih mreža

Prosečna ocena medija
2,57

15% građana veruje medijima

AKTERI IZBORNOG PROCESA I OCENA NJIHOVOG RADA

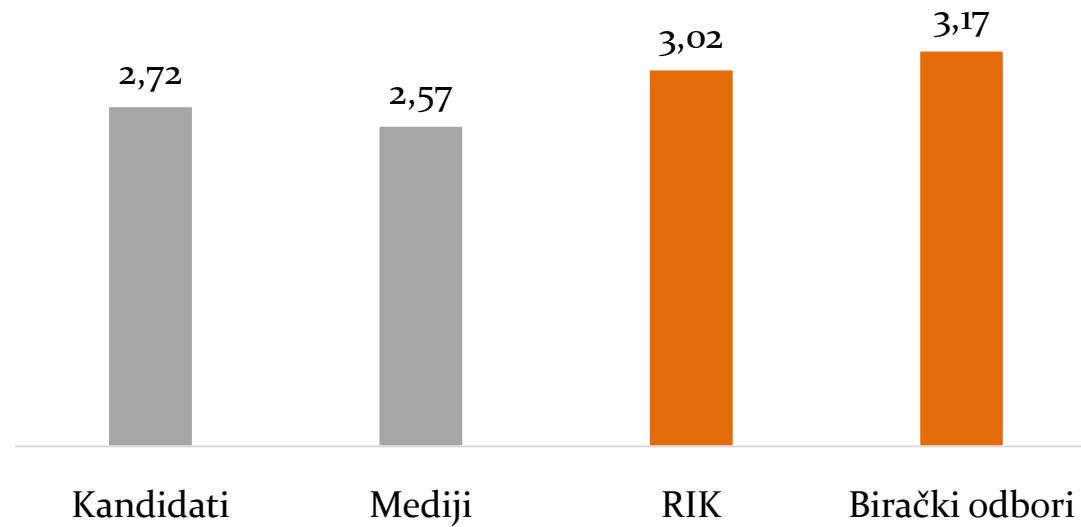
Mediji su profesionalno radili svoj posao i svaki kandidat je imao dovoljno prostora da upozna građane sa svojim programom i sa svojim idejama

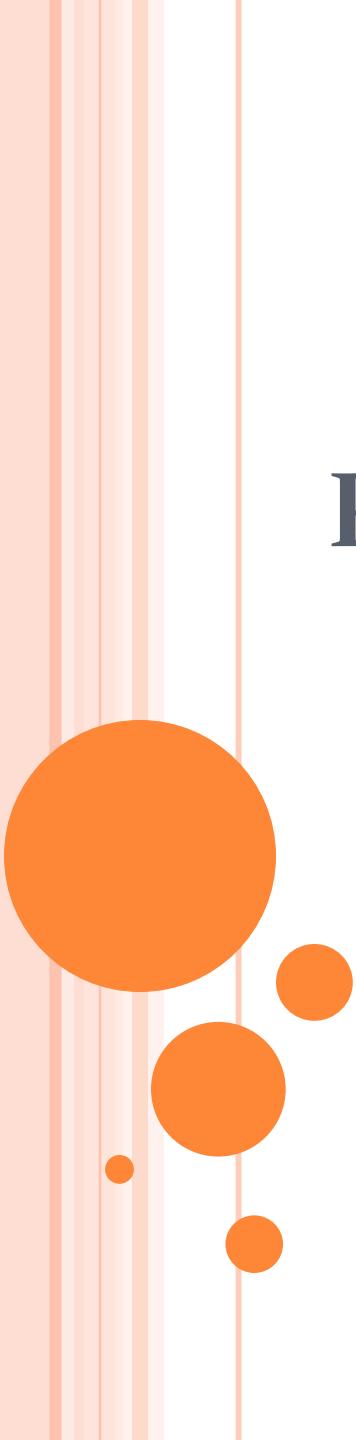
RIK je veoma dobro organizovala celokupan izborni proces i jednako je tretirala sve predsedničke kandidate koji su učestvovali u procesu

Glasanje na mom biračkom mestu je bilo dobro organizovao i bez problema sam mogao ostvariti pravo glasa

■ Ne slažem se ■ Slažem se

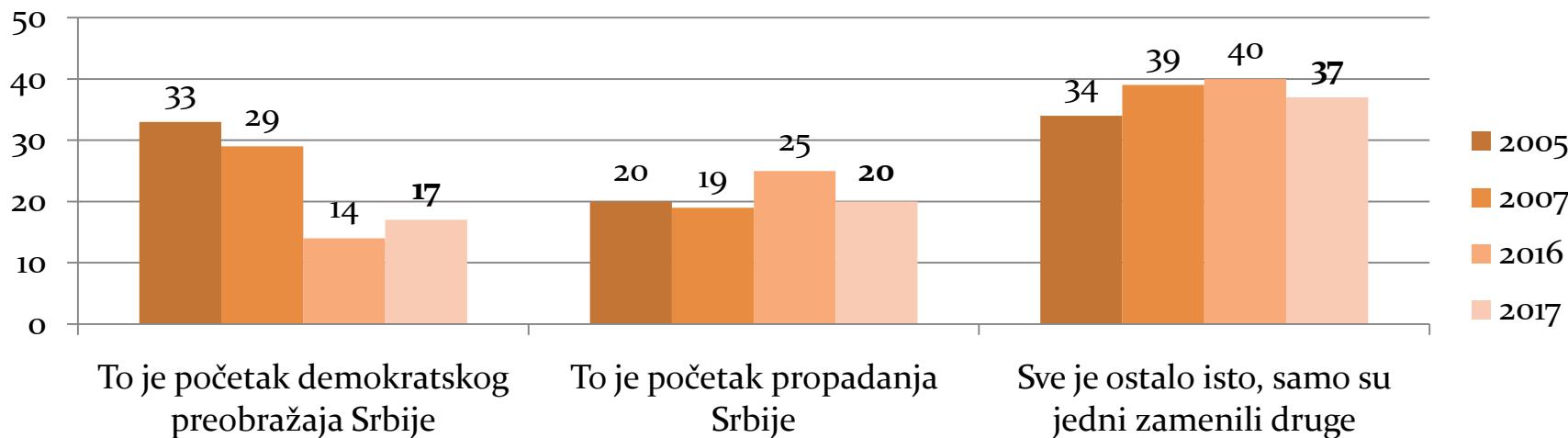
Prosečna ocena učesnika izbornog procesa

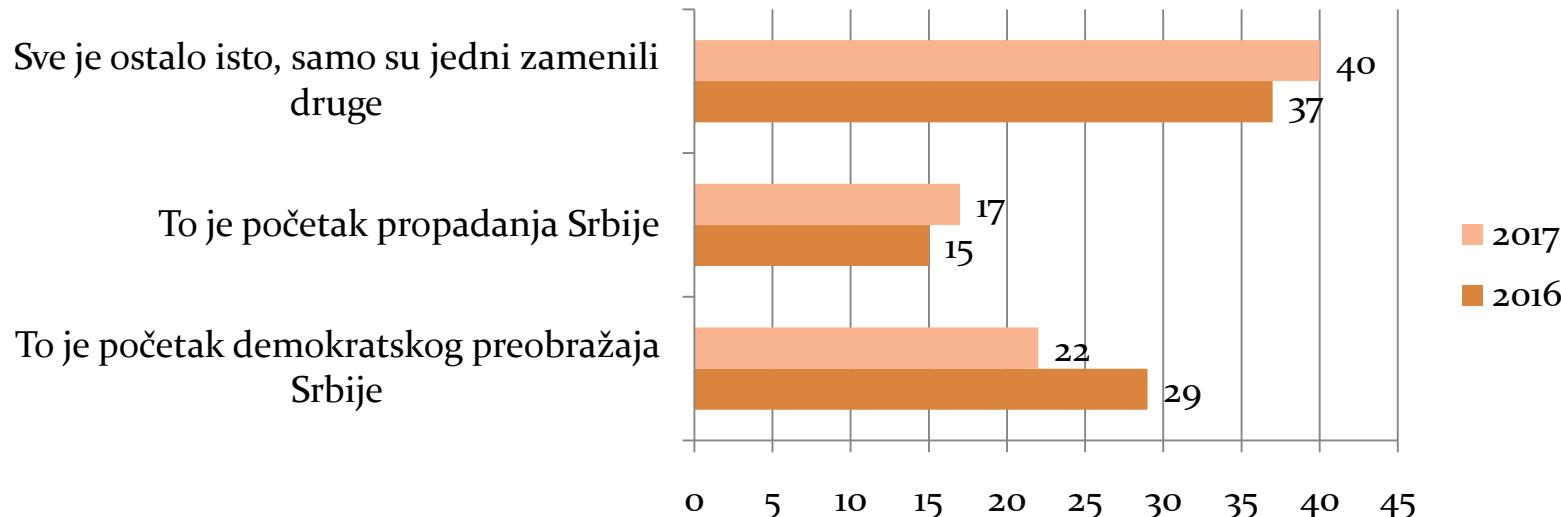

ODNOS PREMA PROŠLOSTI I POLITIČKOJ ISTORIJI, POVERENJE U INSTITUCIJE I ODNOS PREMA EU I NATO

PERCEPCIJA POLITIČKE ISTORIJE

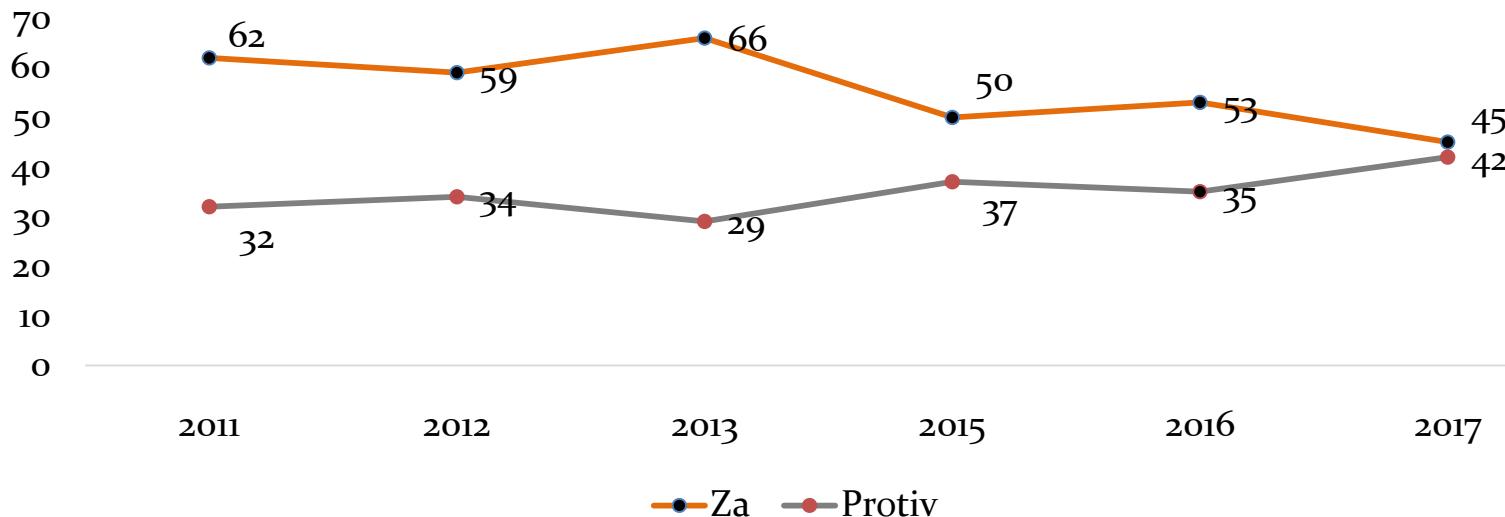
ODNOS PREMA BLISKOJ PROŠLOSTI I SADAŠNJOSTI – KAKO DOŽIVLJAVATE DOLAZAK NA VLAST KOALICIJE OKUPLJENE OKO A. VUČIĆA 2012. GODINE?

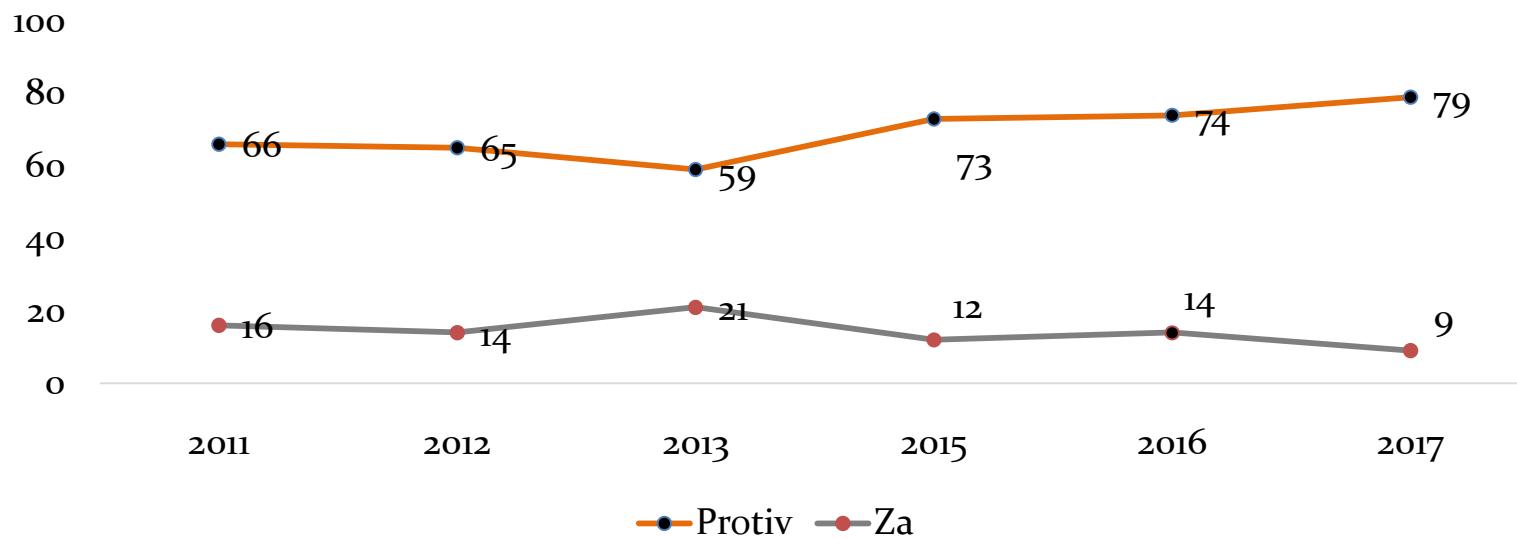
NIVO POVERENJA GRAĐANA PREMA INSTITUCIJAMA

Institucija	Ciklus	Nema poverenja	Ima poverenja
Crkva, verska ustanova	2017	23	46
	2016	21	58
	2015	14	61
Vojska	2017	15	57
	2016	17	62
	2015	14	58
Policija	2017	32	39
	2016	26	49
	2015	21	48
Vlada Republike Srbije	2017	38	33
	2016	33	44
	2015	28	39
Predsednik Republike Srbije	2017	38	32
	2016	40	34
	2015	34	37
Narodna skupština Republike Srbije	2017	44	25
	2016	38	33
	2015	35	26
Mediji	2017	48	15
	2016	54	18
	2015	42	19
Političke stranke	2017	56	11
	2016	58	14
	2015	55	11

DA LI SRBIJA TREBA DA POSTANE ČLANICA EVROPSKE UNIJE?

DA LI SRBIJA TREBA DA POSTANE ČLANICA NATO-A?

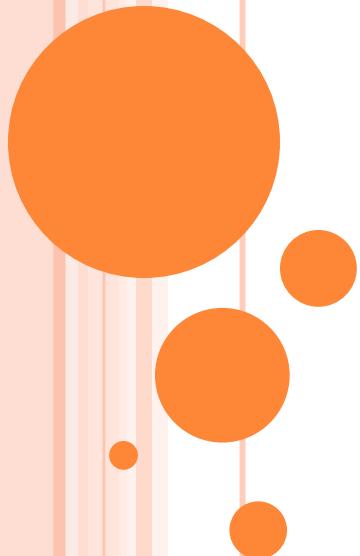

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

CENTAR ZA SLOBODNE IZBORE I DEMOKRATIJU
CENTER FOR FREE ELECTIONS AND DEMOCRACY

HVALA NA PAŽNJI

Ova prezentacija nastala je uz velikodušnu pomoć američkog naroda kroz Agenciju Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj predstavlja isključivu odgovornost CeSID-a i ne predstavlja nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.